

Som mange Klæbygg sikkert har lagt merke til så skjer det ting på skomaker gården nå...

Med Stig og Ann Kristin blir det igjen aktivitet på Granmo Gård.

Trengte ikke strøm. Her ble det sydd opp mange produkter i lær og skinn med fotkraft.

Ideboka er velfyllt. For eksempel å skape muligheter for lafting, trebearbeiding, toving, strikking og andre gårdskulturelle tilbud.

Skomakeriet. Her står det originale maskiner. De nye eierne til Granmo ønsker å lage et gårdsmuseum over det gamle faget.

Savner du noen sko? De er i hvert ferdige til henting siden flere desenhier tilbake... leveringshylla er der fortsatt.

Fagmannen. Karl Torvmark sto bokstavelig talt på god fot med med Klæbyggen. Han laget og reparerte skor til de fleste innbyggere.

En kjernekar. Karl Torvmark hadde og grunn til å være stolt over småbruket, med skomaker og søndagsskole. Det var mye slit, men alltid glede.

Fant drømmegården sin.
-Da vi gjorde de første turene hit og så nærmere på gården følte vi med en gang at her var det koselig å være, forteller Stig og Ann Kristin. Nå vil de gjenskape en del av de gamle gårdstradisjonene og åpne opp for folk å komme å være med på aktivitetene.

-Atmosfære og naturfølelsen fanget meg direkte, sier Stig Bakken. Sammen med Ann Kristin Torp har han blitt eier av et godt stykke gårdskultur i Klæbu. Her har de fleste Klæbygg som i dag er voksne vært innom for å få reparert sko, gå på søndagsskole eller å møtes for en prat. –Det blir et hjem i første hånd, men vi ønsker å gjenskape liv og røre på gården, forklarer de.

AV ÅKE NORD

Familien Torvmarks Granmo Gård bærer på mange gode minner i de gamle treveggene. Helt siden Karl og Gudrun kjøpte eiendommen Granmo, som ble utskilt fra Prestegården i 1934, har det vært et pulserende hjerte mitt i Klæbu.

Bygget opp fra grunn
I hendene på de ivrige makene ble

det et småbruk av skogsområdet. Beitemark og en periode med kornproduksjon åpnet opp landskapet. I den ene halvparten av det røde huset innrettet Karl skomakeri. Faget hadde han lært av far sin, men den ambisiøse mannen tok både utdanning og mesterbrev i slutten av krigen. I den andre halvparten ble det søndagsskole.

Et treffsted

Sønnen Halvor Torvmark, som i dag bor på Eidsvoll, forteller på telefon til KP: –Det var en veldig trafikk av mennesker som skulle reparere sko. Og i helgene kom barna og ungdommene da det var søndagsskole. Det ble et treffsted for unge og gamle i Klæbu. Og vi syntes alltid det var gøy med alt livet. Halvor og hans tre søsken har sterke følelsemessige bånd til Granmo, selv om jobb og kjærlighet har spredt dem over landet.

Atmosfære

–Vi har alle vokst opp i en atmosfære av ro og alt arbeid det var for foreldrene våre å drive gården. Sommerstid dro vi i helgene ned til Nidelva for å svømme, fiske og kose oss. Og mens gresset vi hesjet lå på tork dro vi på tur i Brungmarka.

Mange Klæbygg mener akkurat

som Stig og Ann Kristin at det var og er en sånn trivsel i miljøet på småbruket, kan du forklare dette?

–Alle som kom på besøk ble bedt inn på kaffe. Det var mye hardt arbeid, men aldri så travelt at det ikke fantes tid til hverandre. Det er nok den kombinasjonen av livsglede som satt sitt preg på Granmo, mener Halvor. Men som alle gode historier og skjebner finnes en ende. I 1976 gikk foreldrene av med pensjon. Og livet på småbruket og i skomakeriet gikk inn i et mer velfortjent tempo. Grasbeite ble leiet ut. Barna var da utflyttet. Halvor og hans søsken gjorde selvsagt sine besøk i hjemmet. Far Karl døde i 1985. Og etter at mor Gudrun gikk bort i 2003, ble det ikke anledning å ta turen til Granmo.

En glede

Halvor er glad for at engasjerte personer som Stig og Ann Kristin har tatt seg av gården. Det er på tide. Etter en tids forfall har gården havnet i hendene på et par som har kjærlighet til plassen.

–Ja, det er veldig hyggelig at de vil ta vare på noen av tradisjonene og gjenopplive plassen. Jeg ser fram til å komme på besøk, smiler han. Stig har blant annet bakgrunn innen ledelsen i oljeselskapene Fina og

Shell. Han har også vært medeier i et hytteprodusent firma som tok ned gamle tommerbygginger og restaurerte dem til flotte hytter. Ann Kristin er utdannet spesialsykepleier innen kreft og studerer for tiden pedagogikk på NTNU.

Følte riktig

I familien finnes fire barn, to hver fra tidligere forhold, i alderen 11-18 år. I årsskiftet 1996-1997 flyttet Stig og familien fra Byåsen til Klæbu etter å ha sett at Tanem skole kom veldig bra ut i en skoleundersøkelse. Ann Kristin er fra Tønsberg, de traff hverandre på en hyttetur i Trysil for 5 år siden.

–Jeg har sett på Granmo gård mange ganger når vi har passert på veien ovenfor. Den har en sentral og fin beliggenhet. Og da vi gjorde de første turene hit og så nærmere på gården følte vi med en gang at her var det koselig å være, forteller Stig.

Drømmer og ideer

Da "Til salgs"-skiltet kom opp slo de til og kjøpte gården med en del drømmer og ideer i bagasjen. –Etterpå har vi bare blitt enda mer nysgjerrige på gårdens historikk, og har vært i kontakt både med Halvor Torvmark og Klæbu historielag. Vi ønsker å gjenskape litt av det gamle gårdslivet og har

ideer om å ha aktiviteter folk kan komme og være med på, sier Stig og Ann Kristin.

Konsesjonsplikt

Granmo Gård har ca. 100 mål skog og dyrket mark, og lyder under konsesjonsplikt. Det vil si at det må foregå noen form for drift av dyrket mark. Til denne delen vil de mest sannsynlig leie en landbruksentreprenør, og de ser gjerne også at noen husdyr fortsetter å finne beite på engene. Blant mange ideer er for eksempel å skape muligheter for lafting, trebearbeiding, toving, strikking og andre gårdskulturelle tilbud.

Trønderlån fra 1860

I planene til Bakken og Torp finnes også et ønske om å få en trønderlån som har håndokset tommer fra 1860 på plass. En bygning de fant i Skaun.

Stig har i den anledningen vært i kontakt med Senter for bygdekultur på Dovre.

Og nå finnes interesse for å gjenomføre trønderlånflyttingen som en fullstendig kurs i å ta ned, flytte og sette opp en tommerbygging fra 1800-tallet. –Det vil bli veldig interessant og lærerik, vi håper virkelig at dette lar seg gjennomføre, sier han.

Skomakeriet

Av skomakeriet med sine originale maskiner og verktøy, og for den delen sko som ikke er blitt hentet(!), håper de å kunne lage et gårdsmuseum med den gamle håndverks-tradisjonen. –Et annet alternativ er å flytte skomakeriet til Teigen bygdemuseum, tilfører Stig. Og det har museumsstyrets leder Arne Eggan ikke noe imot.

"Vært i søndagsskole her"

–Nei, vi tar oss gjerne av skomakeriet, det er fantastisk fint. Men det må de nye eierne selvsagt få bestemme selv, sier han. Arne Eggan har selv gode minner fra Granmo Gård. –Ja, der var man mange ganger. Det var litt av en institusjon for Klæbu, og en gårdsprofil med fin småbrukskultur. Jeg gikk i søndagsskole på Granmo på 1950-tallet, men det ble bare én stjerne, humrer han.

Vil bli bra

Han og historielaget er glade for det engasjement Stig Bakken og Ann Kristin Torp viser for Granmo Gård. –Det er positive og trivelige mennesker som vi gjerne samarbeider med. De gjør sikkert noe bra av småbruket, mener Arne Eggan.

Folkelig og dyr. Gudrun Torvmark hadde ansvar for kyrne og tog gjerne en prat med alle besøkere som gom til gårds.

I sitt esse. Karl Torvmark forvandlet skogsområdet til småbruk på Granmo. Her tar han en pause foran "kaaken" som bli satt opp som "jobberbolig" mens han byggde første huset på gården.

Lykkelig oppvekstmiljø. Halvor Torvmark skinner i kapp med sommersola på Granmo Gård i 1950-tallets Klæbu. –Det var en sånn atmosfære av harmoni, og den er nok fortsatt der, mener Halvor i dag.

Samlingssted for slekta. På dette bilde fra 2002 er Halvor Torvmark med yngste sønn Ole Andreas i stuen sammen med morbrødrene Ole, Odd og Peder Fosseide. Året etter døde mor Gudrun. Og idyllen på Granmo gikk i dvale.

Småbruket. Alle litt eldre Klæbygg har et forhold til Granmo Gård. Det var et treffsted hvor det alltid fantes tid for en kopp kaffe mens man besøkte skomakeriet eller ville kik innom for en prat med folk.

Sommer 2010. Plassen er fortsatt et vakker blikkpunkt fra veien mot sentrum. Men byggingene er i forfall. Noe det vil bli endring på siden Ann Kristin Torp og Stig Bakken kjøpt småbruket.